

HOŘKÝ ROMÁN

Opět z mezinárodního díla od KARLA LEGERA.

Přiložil k němu svoji pojistku na život. Večer přijela paní Emilie, krásná, veselá, na okamžik zaběhla k chorému manželovi. Zářila. Nebylo na její pleti žlutých skvrn, nebylo mezer v perleťových zoubcích, svěžestí leskly se tváře i hladká šije. Nemoený díval se mlčky na ni se svého lože, jak před zrcadlem koketně se otočila. Zasmívalo mu v očích, prsty se pohybovaly. Ale zase položil hlavu do podušek a zahleděl se ke stropu. Viděl dobře — a dnes už nechtěl se klamat. — že ta svůdná kráska nepatří jemu, že jiným svítí, že něčím bláží, jiným patří, pro něj že vzděky zbýval už jen otrhaný květ, bez vůně, uvadlé vny, žluté skvrny, hořké vědomí, že všechno je klam, každý pohled, každé obejmutí. Zavřel oči, zachvěl se, když ucítil na čele lehký polibek. Odděhl, když odešla, překážela mu tady, chtěl být sám. V horoučích snech přeláhal noc, ráno ucítil se k smrti slab. Odmltl snění, kterou Emilie přinesla, zdálo se mu, že všechno z jejích rukou páche jakýmsi šeredným parfümem. Odvrátil se s okřivostí. Lékař konstatoval opět jen dočasnou nepatrný katarh, předpověděl nemoenému, že zítra vstane zdravý a vesel. Advokát na loži se usmál.

Ale nějak ochablost celého se zmocnila, nemohl bez cizí pomoci ani se zvednout, sil mu ubývalo. Stará matka s Boženkou jej ošetřovaly, Emilie zapomínala. A když vzpomněla a na okamžik přiběhla, nayaněná, s rozpuštěným smíchem a uličnickou zvatlostí, odvrátil se nemoený a zavřel oči, jakoby spal. Jakmile odešla, kázal otevřít okna, aby parfüm vyvanul. Od domu k domu po celém městě šířily se dvě pověsti. Jedna, že advokát Kalvoda je nebezpečně nemocen, třeba Dr. Gruen přišel, že je to obyčejný bronchiální katarh. Ano, vědělo se, že není naděje — Pověst tato souvisela s druhou, že advokát zpronevěřil jakési peníze, že mělo být podáno udání, ale vzhledem na těžkou chorobu to se odkládá.

Uplynul asi týden. Kancelář byla zavřena, advokát ležel vysílen, vyhublý, nijak neobracela se nemoc k lepšímu, ačkoli Dr. Gruen stále těšil. Nějak nerozuměl této nemoci, docela lehký případ, a sil nápadně ubývalo. A co jej zaráželo, byla úplná apatie, hostejnost k životu, vrtěl hlavou, nevěda rady.

Každého dne dolé u domovních dveří ptal se pan Verner, jak se doktorovi daří. Také jimi přicházeli, potrášili hlavami, říkali: "Im! Dlouho to s ním trvá, dlouho!"

Jednou odpůldne — nemoený ležel nehybně, stará paní podřimovala u lože, Boženka odskočila kamsi — vešel do pokoje Emil. Jakožby trochu svěžího vzduchu s ním zaválo, trochu veselosti vniklo do těžké a dusivé atmosféry. Nemoený otevřel oči, veliké, zapadlé, bez lesku, sotva rozeznával, kdo přišel. Emil naklonil k němu s lehkomyšlným úsměvem, s nějakou prázdnotou útechem na rtech, ale najednou zvládnul, zachmuřil se. Pocítil opravdovou soustrast — před ním ležela hubená kostra, ještě živa, s koží svařstlou. Vlasy na hlavě prošeďivěly.

"Doktore!" řekl Emil překvapen. — Snad jej doktor teprve poznal, lehce pokynul hlavou, šeptem řekl: "Tě! —" a očima ukázal na dřímající matku. — "Jak je vám?" — Nemoený na otázku neodpověděl. Emil ji neopakoval — viděl sám. Po hladkém bezstarostném čele prolétl mu stín — ale jen na okamžik, lehká mysl zvětvěla, opět se usmál. "Přicházím —" šeptal, aby starou paní neprobudil, "přicházím, abych zaplatil svůj dluh." Z tobolek vybíral modravé papírky. "Mám připočítat úrok?"

Nemoený zvedl hlavu — hrozivý byl jeho vzhled. Krátkozraké oči vystupovaly z důlků, na žlutých tvářích kmitla se horečná červena, rty pootevřené prudce oddechovaly, prsty se natahovaly. Díval se na modravé papírky, které Emil přepočítával. Najednou zavřel hlavou a klesl nazpět do podušek. Oči jako s výětčkou obrátily se k

Emilovi. "Tedy opět —" zamumlal nemoený a otrásl se. Emil porozuměl. "Nebojte se!" řekl veselé. "Zešla poetivě vypůjčil jsem si tyto peníze. Paní Stajnerová — snad se sním pochlubit — je mi významnou příznivkyní — Šelnovským úsměvem rozjasnil se mu celý obličej. Vypočítal papírky na podušku, ale nemoený jen letmo po nich se ohlédl a vyzábrou rukou je odstránil. "Pozdě —" řekl tise. Odvrátil se hlavou ke zdi. "Jinak jsem se postaral —" zšeptal ještě. Stará paní se probudila, v radostném překvapení vítala Emila, v rozpacích se omlouvala, oči se jí zalézaly slzami. Zanaříkala nad nemoeným synem: "He, jaký je, chuděra! Kost a kůže! A poslehnout nechte, ani polévku nejl — která má nabrat síl!" Nemoený se usmál. "Nemožu, matičko. Něco jakoby mi svíralo hrdlo, hořkost nějaká —" Zamhouřil oči.

Za dva dni na to vyléchl nemoený posledně v nářečí své matky. "Konečně!" řekl pan Verner. "Konečně!" oddechli všichni soustrastní lidé po městě. "Nejlépe všechno tak ukončil. Jaké by to bylo trapné projednávání, jaká hanba pro celou rodinu! Nebylo jiného východu. Smrt vše mulčí." Tak a podobně rozumovali četní účastníci pohřebního průvodu. Lidé práva znali křelí rannoy: "Nemusilo k tomu dojít — ale on už byl odjakživa takový nepraktický člověk!" I ti, kteří zastávali se kdysi doktora Kalvody, říkali: "Ano, nepraktický člověk! Jak snadno by se každý druhý z toho vysedal! Neměl být advokátem!"

A pan Verner důvěrně šeptal řediteli Rymoovi: "Měl jsem strach, aby snad násilně nějak — výme, měl pojistku na život, a banka by v případě sebevraždy pojistku nevyplatila." Zamnul si ruce. "Dobře všechno dopadlo."

Všeobecnou pozornost budilo, že spolek "Sokol", jehož členem zkusil byl, nešel v průvodu. Hádala se příčina: "Čti spolku neodpovídalo účastnit se pohřbu — defraudanta."

Za rakví šla vdova, Emilie, v černých drahoučkových závojích, jako bohyně Nocí. Hlavinku měla v zálu skloumnou, celou tihou stibíhého těla spočívala na rameni svého bratra Emila, který šel vážně, zasmušilý, s očima zavřitými. Po celou cestu měl smeknutu, ačkoli zařukoval ostrý větrík.

Vedle Emilie jako popelky šly strá matička s Boženkou. Stařenka, celá sehnutá, celá zdřená horeč, chvílemi zvedla zraky od země k rakvi, a sinavé rty šeptaly: "Cos nám to němil, synáčku zlatý?" Boženka tichoučko štkala, až se jí raménka zachvívala.

Vzadu v průvodu šel Evžen nejistým krokem, professor Doubrava, který se k němu připojil, musil jej častěji podporovat. Ale nedálo se, že by pouze hluboká bolest (veliké slzy padaly mu po tvářích) byla toho příčinou — ach ne! Evžen, tuším, celý týden již nebyl strážliv. Zapíjel cosi, červa nějakého, jak se přiznal. A marně, pořád ten červ hlodal a hlodal. "Vidíte —" šeptal trpce svému průvodcovi, "to je spravedlnost! Kde je Bůh? Kde je ta nejvyšší, nejdokonalejší mocnost, která řídí osudy světa, která stará se o nejnížší organismus, a každou částici zemského práchu, jak se do krystalu skládá, o každou tyčinku polního kvítí — kde je, pravím, když se jedná o život spravedlivého člověka? Proč on musil zemřít? Proč ne ti, kdo —" Naklonil se a, šeptaje, ke rtům přiložil dlan. "Víte, professore, uštvali ho, uštvali jako zvíř, protože byl spravedlivý. — A slabý!" dodal po chvíli. "Řekněte mi, proč všichni spravedliví jsou slabší? Kristus byl také slabý. Jen lidé sobečtí dovedou neohroženě uplatnit svou vůli, bez ohledu, že zahubí jiné. Ale —" najednou zvedl hlavu, a v očích se mu zabýsklo, "přijde čas! My slabí vztýme se, zstavíme kole-sa osudu —" Professor neposlouchal jeho zvatlání, jen modrým sátkem oči otíral, svínil jej a hned zase rozeřátl. Evžen chvíli šel mlčky, pak zavřel hlavou a řekl s povzdechem: "Nie to není plat-

no, jsme slabí. Jak ten tam v rakvi padl, zemřeme. Všechno zhyne, co je spravedlivého na světě, jenom nepravost, jenom zloba bez cítu, která bližnímu z kostí morok ssaje, roste ve své nenasytnosti!" Zadíval se na pláčícího profesora. "Neplačte — proč pláčete? Oh, kola osudu točí se, drtí pod sebou ubohé a slabé — ale pravím vám, všeho do času. Rozláme se loukotě! Zstavíme kolo v běhu svými krvavými těly! Rozláme se loukotě! Trisky budou ze všeho!" — Rozesmál se ostrým, řezavým smíchem, až kolem všichni udivené po něm se ohlédli.

Spustili rakev do hrobu. První hručku na ni hodil Emil. Teprve, když lidé se rozešli, přiblížil se ke hrobu, již zpola zasypanému, Evžen. Také on hodil hrst země z určtým. A když se vztýčil, podivně svítily jeho zraky. "Pojďte!" řekl profesorem.

"Kam?" udiveně zeptal se starý pán.

"Ke slabým a nešťastným!" vykřikl skorem Evžen, uchopil jej za rukáv.

Zavodil přítele v odlehlou ulici, kde právě pod střechem skrovného hostince scházil pořádal dělnický spolek. Evžen byl tam doma, professor s jakousi nejistou vesel v nízký pošmoarný sál. Bylo tu plno — lidé nešťastní a slabí svým neštěstím, které je vydalo v nose slněžích, jak dobře pravil Evžen. Lidé nedávno naložení, o kterých dříve nikdo nevěděl, ani básníci, kteří teď ve verších zvodají rudý prapor. Svět už je takový, zna jen toho, kdo se k životu hlásí — a básníci, třeba byli prorocy, jsou jen sny své doby. Hovorali kdysi pro volnost řeči, nevzpomenou jižých otroků, své doby rozplakávali se nad sedláky a autizky, tonžili po jakési neurčité svobodě národa, třepetali praporečky národních barev, zrovna jako teď třepetají praporečkem rudým. Nebot básník je vždycky jen praporečnickem, nikdy vůdcem.

Professor pomalu se rozhlížel — Evžen odběhl kamsi — pít, palčivostí vypráblo mu hrdlo. V sále tlesli se lidé, muži i ženy, nejvíce mladých hochů tu bylo — docela správně, neboť pro budoucnost jejich se praenje. Ale bylo tu několik starců s tvářemi vyhublými, se zraket fanatismem sálajícím, úplně až k posledním dechutí svému ovládnutých silou idey, slevých ke všemu jinému, hotových pro ni jít do zářie. Mnoho měli podobného s prvními významnými křesťanství.

Z nich jeden vysoký stařec s bílým vousm rozkládal v pozadí sálu mladíkům: "A více, kdo kázal nekřizovatí Krista Ježíše? Páni to byli, páni!" Ve starším těle všechny žilky se chvěly.

Mezi množstvím prodlal se s místa na místo neveliký mužik v rezavém kabátě s černými naježnými vlasy. V prstech šustil několik papírky, po lékárníku složenými. Pronikavým, nějak štěkavým hlasem vykřikoval: — "Deset let platím do nemocenské pokladny a teď, když jsem nemocen, co mi dali? Za dva krejary prášků! — He, to je to dobrodiní!"

Tušim, že ten mužik v rezavém kabátě chodí do všech schůzi sociálně demokratických. — V čele sálu na podiu kdosi řečnil, sotva mu bylo rozumět, o dnešní otázce mravní či o čemsi podobném, nálo zajímavé pro posluchače. Někteří žvali, nepokojně se ohlíželi, předseda musil napomínat, aby vyslechlí vzácného hosta z Prahy, který venkovským proletářům zdal se příliš velikým pánem, neviděl v něm soudruha.

"A bez evikru to nejde!" ozvalo se polohlasitě zabručení. — Kolem se tlumeně ebechtali, když rovnal řečník svá sklíčka. Jen z povinnosti ozval se na konec potlesk. Ale již vyskočil na podium živý bezvousý mladíček, třepetaje rukama — jako krupobíť letěla jeho slova, dopadaly třaskavě fráze. O daních mluvil, o bídě lidu, o samosprávě — blběi, upíři chudiny, zloději, lupiči — a ze shromáždění divokými pokřiky ozval se souhlas. A když také mladíček ukončil, náhle uvídněl professor přes hlavy ostatních Evžena. Vystoupil na podium vratkým poněkud krokem, s očima kalnými, mžikajícíma, rozhodil ruce a promluvil hlasem, kte-

Staré spolehlivé Dra. Petra Hoboko

Proslulý dobou vyzkoušený lék. Uznany předák všech rodinných léků.
Oblíbenější než kdy před tim.

Tento starý dobou vyzkoušený bylinný lék může mít své nápodobení, ale nemá sobě rovna co budovatel zdraví. Co může dokázati ve zbudování sešlých soustav tělesných, bylo zjevením tisícům na mysl kleslých mužů a žen. On nejenom čistí životní tekutinu, nýbrž stvoří novou, bohatou, červenou krev a zdravé pevné maso. Povzbuzuje trávení. Působí na játra. Pravidluje střeva. Působí na ledviny. Utišuje živní soustavu. Živí, posiluje a občerstvuje. Otvírá pory kůže a přivádí zdravý pot. Za příčinou svých zrychlých vlastností více s domácností stotožněn jest, než kterýkoli jiný známý lék.

Když v druhé polovici 18. století starý doktor Peter Fahrney první připravil tento lék pro osadníky v pennsylvanském distriktu v Blue Ridge Mountain, přicházeli lidé ze vzdálenosti 50 až 100 mil koňmo i vozem pro drsných venkovských cestách, a horských stezkách, aby z jeho rukou tento bylinný lék dostali. Pověst o jeho léku se šířila vzdor nedostatku dopravy i do sousedních států Marylandu a Virginie. Byla provedena vyléčení, jež se stala předmětem rozhovoru celých osad.

Dnes tentýž bylinný lék, Dra. Petra Hoboko, zářící týmiž zdraví dodávajícími vlastnostmi, jež jej v oněch raných dobách učinily tak oblíbeným, může být rychle dodán až k vašim dveřím na objednávku telefonem nebo telegrafem. Viz zvláštní nabídku níže.

Kabelogram od p. E. Pageta z East London, Jižní Afrika, před nedávnem si Hoboko objednavajícího, došel do laborate Dr. Peter Fahrney & Sons Co. Chicago, Ill., ani ne za hodinu po svém odeslání. Téhož odpoledne zásilka Hoboko byla vezena na železniční nádraží, by nastoupila svoji 10.000 mil dlouhou cestu do oné vzdálené země. Taková je změna za století.

Oblíbenost Dra. Petra Hoboko nemá žádných zeměpisných hranic. Je to lék pro veskeré lidstvo.

Salomoun řekl, že není nic nového pod sluncem. Soustava lidského těla jest dnes toutéž jako byla před více než stoletím, kdy tento proslulý bylinný lék první vyniknul na veřejnost jako budovatel těla a obnovovatel zdraví. Konal tuto skvělou práci léčení a pomáhání choravícím mužům a ženám od té doby. Žádný případ nebyl tak zlý a žádná choroba tak vážná, aby Hoboko neprospělo.

Pak-li jste na mysli poklesli a v srdci pozbyli odvahu, následkem marných svých snah naléztí úlevu, nezoufejte. Čerpejte naději ze zkušenosti jiných, kteří v tomto prostém starém bylinném léku našli zdraví a blaženost.

Tajemství jeho úspěchu je tak staré jako vrchy; sahá na kořen choroby, vylučuje odpadky a nečistotu z krve a soustavy této. Když byl vyčistil a obohatil krev, životní ústroje jsou opět s to konati práci, kterou příroda na nich vyžaduje; nemůže býti než jeden výsledek a ten jest zdraví — pevné, silné zdraví!

Dra. Petra Hoboko není předmětem obchodní výměny. Nesestavuje se ledabyly k vůli prodeji, ale je připraven s nanejvýše svědomitou péčí a důkladností, jako lék pro nemoený lid. Každá láhev než vyjde z laboratoře je opatřena registrovaným číslem, jež je patřičně zapsáno. Z dobrých důvodů Hoboko nedává se lékárníkům nebo jiným zabývajícími se prodejem zboží, nýbrž prodává se přímo lidem skrze zvláště ustanovené jednatele — přátele nebo sousedy, jež znáte a jimž důvěřujete. O další podrobnosti pište vždy na jedině majitele,

Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 112-118 So. Hoyne Ave., Chicago, Ill.

Matčina radost.
Pí. A. Weichelová z Euclid, O., box 174 píše ze dne 21. prosince, 1908. "Před nějakou dobou objednála jsem si bedničku na zkoušku vašeho Hoboka. Přivodil zajisté obdivuhodnou změnu u našeho malíčkého hochu. Když jsem první počala dítěti Hoboko dávatí, bylo úplně bezvládné. Je mu 2½ roku a nemohl užívatí svých nohou nebo levé ruky. Lékaři mi řekli, že nikdy nebude chodit. Dala jsem mu skoro celou bedničku na zkoušku a výsledek je, že může užívatí svých nohou a k mé velké radosti začíná chodit. Může také nyní svojí levou rukou skoro tak dobře vládnouti jako pravou. Je to obdivuhodné, jakou změnu váš lék na něm udělal. Jsou zde mnozí jiní, kteří jako já utratili mnoho peněz na doktory, a rádi by Hoboko zkusili."

Chťeli provéstí operaci.
Pí. Marie Krejčí, 396 Wabash Ave., Detroit, Mich. píše: "Nikdy nemožu zapomenouti Hoboka, jež tolik pro mne udělalo. Před třemi roky byla jsem velmi nemoená. Lékaři řekli, že mam žluční kaménky a každý z nich chtěl mne operovat, ale nenechala jsem je. Potom jsem si vzpomněla, že matka moje užívala Hoboko dávno před chiežským ohněm (1871) a co pro ni udělalo. Počala jsem je užívatí a he! Brzo jsem byla zdravá. Laskavě přijměte mé neupřímnější díky."

Utrpení manželky.
Pan Fred Dudek z Willow, Okla., píše ze dne 30. června 1908: "Cítím povinnost dosvědčiti o zásluhách vašeho Hoboka. Mohu vás ujistiti, že je nám ve velké vášnosti. Manželka moje trpěla komplikací chorob. Měla nesnáze se žaludkem, ledvinami a játry. Zkusili jsme mnoho lékařů a různé léky, ale marně. Když využila Hoboko, cítila se vřorně a mohla zase své domácí práce vykonávatí. Je to lék, který by měl býti v každé domácnosti."

Může zase pracovati.
Pan Josef Malach z Engleville, Colo., píše: "Osměluji se napsati vám několik slov o onom výtečném léku, Hoboku. Cítím se velmi vděčným, že jsem tento lék obdržel. Zakoušel jsem dlouhou dobu silným případem reumatismu. Ten stal se tak zlý, že jsem musel zanechatí práce. Po užívání Hoboka jsem, ku překvapení každého, úplně zdrav. Odporučuji je každému, kdo pro nemoc shledává život obtížným."

Zvláštní nabídka.
Není-li žádného jednatele pro Dra. Petra Hoboko ve vašem sousedství a vy jste si před tím žádné neobjednali, můžete dostati bedničku na zkoušku obsahující 12-35 centových láhví za zvláštní cenu pouze \$2.00.

stál nepokoj, množství se zvlnilo, ruce se pozvedaly. "Pryč s ním! Dolů!" ozývalo se z hukotu a smru. Evžen zmizel s podiu, smesli jej.

Professor otřel modrým sátkem pot s čela a vyběhl ze sálu. "T jelena!" mávnul rukou, "ten osud je v nás a ne mimo nás! S člověkem se rodí, neutěeš mu, je sloučen s lidským životem. Dokud jediný člověk žije, žije i lidský osud, lidská bída. Zničte staré řády, starý svět rozbijte a rozvalte v rum, zachováte-li člověka, zachováte i starou bídu. A proto pravím —

"Co chce ten člověk?" vykřikl kdosi.

Evžen se vztýčil: "Rozdrtiti, vyhubiti plemeno lidské, krvavými těly zastavit kola osudu —" Sípál, na rtech se mu ukázala péna. Tenné hloučení jej umlčelo.

"Je opilý!" volaly hlasy, vzrů-

Hovořil k sobě, jakoby professor nebylo: "Slabí a nešťastní pravím —!"
Pokračování.

TELLMORE Jest výtečný druh whisky, jejíž výhradními rozesílateli jsou

EUGENE PARISEK CO.

...dříve... **ATLAS WINE AND LIQUOR CO.**

VELKOOBCHODNÍCI A IMPORTÉRI

659-61 Blue Island Ave., CHICAGO, ILLS.

Závodní kapitál \$100,000.

Zaručena dle vládního zákona o čistých potravinách a lékách. 441f

JOHN J. FLORIAN, cestující jednatel.